

Instrukcja szybkiego startu

For BowTieXP 8.0

Wersja 25 (1-Mar-2016)

Proszę mieć na uwadze, że niniejszy dokument jest wersją wstępną i podlega zmianom bez powiadamiania. Najnowszą wersję tego dokumentu można uzyskać poprzez CGE (e-mail support@cgerisk.com) lub sprzedawcę BowTieXP.

Copyright

© IP Bank B.V. 2004-2017. BowTieXP jest zarejestrowanym znakiem handlowym IP Bank B.V. Przedmiot zmian dokonywany jest bez powiadamiania. Wszystkie prawa zastrzeżone.

Zasady i warunki korzystania z niniejszego dokumentu

Prawa autorskie związane z podręcznikiem oprogramowania i przewodnikiem szkoleniowym (dokumentem) należą do IP Bank B.V., który upoważnił CGE Risk Management Solutions B.V. do dostarczenia niniejszego dokumentu na rynek. Wersję polską opracował Partner VAR - CGE Risk Management Solutions B.V. – firma Centre of Excellence Sp. z o.o. <http://www.coe.biz.pl>

Niniejszy dokument i/lub każda jego część może być tylko wykorzystywana w celu szkolenia w zakresie narzędzia oprogramowania i metodologii BowTieXP. Nie może być wykorzystywany do szkolenia wyłącznie w zakresie metodologii lub do szkolenia odnoszącego się do innego narzędzia lub metodologii.

Niniejszemu dokumentowi i/lub każdej z jego części muszą zawsze towarzyszyć niniejsze zasady i warunki. Bez nich, posiadanie i/lub wykorzystanie tych materiałów jest niezgodne z prawem.

Niniejszy dokument nie może być publikowany w publicznych lokalizacjach pobierania; Sprzedawcy wartości dodanej (VARs) mogą dostarczyć ten dokument w wersji drukowanej lub w formacie PDF za darmo. Tylko VARs mogą rozprowadzać ten dokument i tylko wśród swoich klientów oraz potencjalnych klientów, z których żaden nie może być konkurentem CGE i/lub IP Bank.

Niniejszy dokument może być dostarczany jedynie przez oficjalnych VARs narzędzia oprogramowania BowTieXP. Lista VARs jest dostępna pod adresem www.cgerisk.com należy ją sprawdzić przed użyciem tego dokumentu. Jeśli dokument nie został dostarczony przez oficjalnego VAR, proszę niezwłocznie zgłosić to nam poprzez e-mail na adres support@cgerisk.com.

Niniejszy dokument może być edytowany i dopasowywany przez VARs, pod warunkiem że:

- Pozostawią oni nienaruszone Zasady i warunki, powiadomienia o prawach autorskich oraz logo.
- Powiadomią oni CGE Risk Management Solutions B.V. i wyślą CGE Risk Management Solutions B.V. kopię zmian.
- Biorą oni pełną odpowiedzialność za zmienioną zawartość dokumentu oraz wpływu jaki zmieniona zawartość ma, lub może mieć na resztę tego dokumentu.
- Działają oni w najlepszym interesie CGE Risk Management Solutions B.V. i nie zrobią nic aby naruszyć dobre imię i reputację CGE Risk Management Solutions B.V.
- Pozwalają oni CGE Risk Management Solutions B.V. na wykorzystanie ich zawartości w podręczniku szkoleniowym (z odniesieniem).

Spis treści

1 Wstęp.....	5
1.1. Podziękowanie.....	5
1.2. Struktura niniejszego dokumentu	5
2 Skrócony przewodnik instalacji.....	7
2.1. Wstęp	7
2.2. Instalacja BowTieXP	7
2.3. Aktywacja BowTieXP	7
3 Przewodnik szybkiego startu.....	11
3.1. Krótki opis metodologii BowTie.....	11
3.2. Ekran BowTieXP	13
3.3. Szybkie dodawanie diagramu	15
3.4. Krok po kroku - krok 1: Dodawanie miejsca	15
3.5. Krok 2: Dodawanie niebezpieczeństwa i zdarzenia inicjującego	16
3.6. Krok 3: Dodawanie zagrożeń	17
3.7. Krok 4: Dodawanie konsekwencji	19
3.8. Krok 5: Dodawanie barier	20
3.9. Krok 6: Dodawanie czynników eskalacyjnych	21
3.10. Skończony diagram BowTie	21
3.11. Przeniesienie na wyższy poziom	21
3.12. Działania	29
4 Wsparcie	33
4.1. Helpdesk BowTieXP	33

1

Wstęp

1.1. Podziękowanie

Dziękujemy za zainteresowanie metodologią BowTie i oprogramowaniem BowTieXP. Specjaliści w zakresie zarządzania ryzykiem na całym świecie odkryli wartość płynącą z wdrożenia tej metodologii poprzez korzystanie z BowTieXP; potężnego i łatwego w użyciu narzędzia.

1.2. Struktura niniejszego dokumentu

Niniejszy dokument składa się z następujących części:

1. Podręcznik krok po kroku pomagający rozpocząć pracę z programem:

- Rozdział 2, Skrócony przewodnik instalacji, na stronie 7. Podręcznik ten opisuje krótko w jaki sposób zainstalować BowTieXP na Twoim komputerze.
- Rozdział 3, Przewodnik szybkiego startu, na stronie 11. Ten podręcznik omawia pokrótce metodologię BowTie, a następnie przedstawia krok po kroku sposób tworzenia diagramu BowTie przy użyciu oprogramowania. Wyjaśnia także kilka istotnych pojęć zawartych w oprogramowaniu.
- Rozdział 4, Wsparcie i Helpdesk na stronie 33. Informacje o tym, jak dotrzeć do naszego helpdesk'u z wszelkimi pytaniami które możesz mieć.

Po przeczytaniu instrukcji quickstart, powinieneś być w stanie zbudować swój pierwszy schemat BowTie. Jeśli chcesz dowiedzieć się więcej o funkcjach oprogramowania lub chcesz dogłębnego zapoznania się z metodologią, należy zapoznać się z pełną instrukcją oprogramowania lub podręcznikiem metodologii BowTie.

2

Skrócony przewodnik instalacji

W niniejszym rozdziale poprowadzimy Cię przez kroki instalacji BowTieXP.

2.1. Wstęp

Zainstalowanie programu BowTieXP na Twoim komputerze w większości przypadków jest bardzo proste. Jeśli jednak napotkasz jakieś problemy i będziesz chciał uzyskać bardziej szczegółowe informacje dotyczące procedury instalacji, wymagań wstępnych i kompatybilności oprogramowania, to są one dostępne w rozdziale 29, odniesienia instalacyjne, na stronie 224.

2.2. Instalacja BowTieXP

UWAGA dla osób korzystających z Windows Vista:

BowTieXP potrzebuje zainstalowanego schematu ramowego .NET 3.5 SP1. Windows 7 oraz wersje późniejsze mają od razu zainstalowany schemat ramowy .NET w wersji 3.5 SP1, albo wykryje potrzebę instalacji, którą przeprowadzi automatycznie. Korzystając z Windows Vista, jeśli schemat ten nie jest jeszcze zainstalowany, to trzeba zrobić to ręcznie. Proszę pobrać i uruchomić instalator:

<http://www.microsoft.com/en-us/download/details.aspx?id=22>

Otwórz przeglądarkę internetową i przejdź do:

<http://www.cgerisk.com/downloads/bowtiexp/>

Pobierz i uruchom instalator BowTieXP (.msi).

2.3. Aktywacja BowTieXP

Uruchamiając program BowTieXP po raz pierwszy, należy podać kod testowy lub kod aktywacyjny:

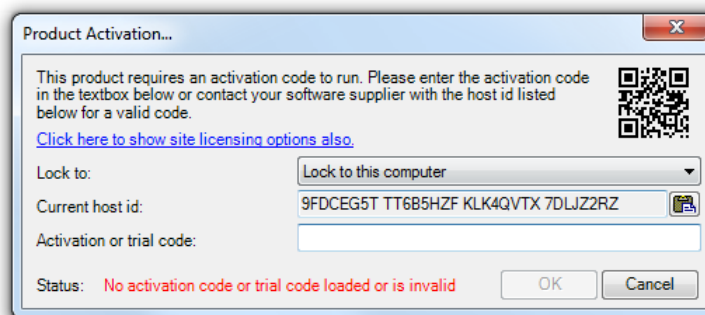

Figura 1 – Okno aktywacji

Jeśli posiadasz ważny kod testowy, możesz go wprowadzić w polu tekstowym “kod aktywacyjny lub testowy” (Activation or trial code) i program BowTieXP uruchomi się.

Jeśli dokonałeś zakupu BowTieXP, będziesz musiał uzyskać kod aktywacyjny aby aktywować oprogramowanie BowTieXP na stałe. Proszę skopiować kod widoczny w polu tekstowym obecny host ID (current host ID) i wkleić go w wiadomości email do CGE i wysłać tę wiadomość na adres support@cgerisk.com. Następnie my prześlemy do Ciebie kod aktywacyjny. Po wprowadzeniu kodu aktywacyjnego w polu kod aktywacyjny lub testowy, oprogramowanie BowTieXP będzie działać już zawsze.

2.3.1. Aktywacja za pomocą starego ID hosta

Czasami przy korzystaniu ze stacji dokujących dla laptopów, zmiana wersji Windowsa lub zmiany sprzętu mogą spowodować zmianę ID hosta. Jeśli się tak stanie to Twój kod aktywacyjny nie odpowiada już ID Twojego hosta. W takim przypadku należy aktywować oprogramowanie w oparciu o stare ID hosta (oryginalne ID hosta, użyte w tworzeniu kodu aktywacyjnego – to, które wysłałeś do CGE).

Aby to zrobić wybierz opcję “Przypnij do tego komputera za pomocą starego ID hosta” (“Lock to this computer with an old host id”) z menu podręcznego w oknie Aktywacji Produktu (Product Activation) (patrz Figura 2). Okno wyświetli wówczas zarówno obecne jak i aktywowane ID hosta (to pierwotnie do nas wysłane) (patrz Figura 3).

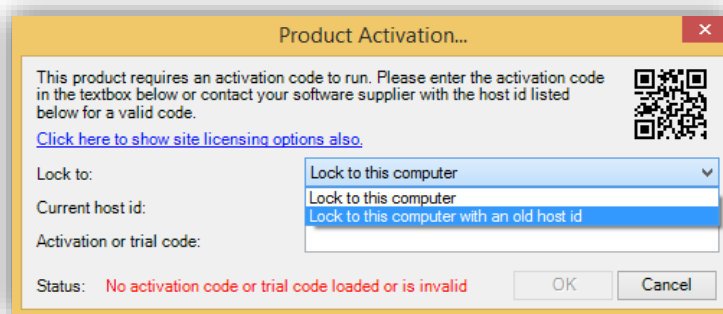

Figura 2 – Aktywacja za pomocą oryginalnego ID hosta

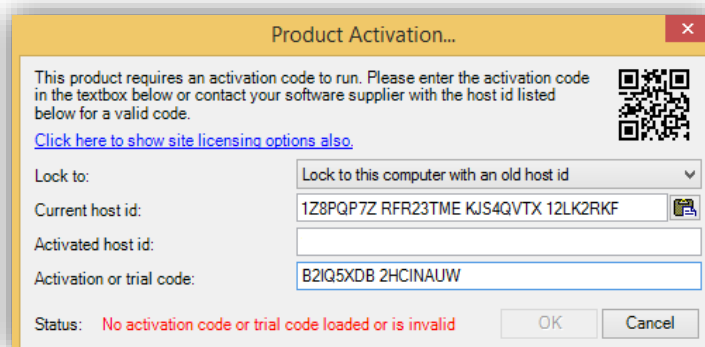

Figura 3 – ID Hosta i kod aktywacyjny do siebie nie pasują

Nie musimy wysłać Ci nowego kodu. Wystarczy, że wskażesz programowi ID hosta przypisane do kodu aktywacyjnego. Można to zrobić poprzez skopiowanie i wklejenie starego ID hosta użytego by wygenerować kod aktywacyjny w pole „aktywowane ID hosta”. ID hosta użytego do wygenerowania kodu aktywacyjnego jest zawsze zawarte w tym samym mailu co kod aktywacyjny, zazwyczaj w tekście wyglądającym jak Figura 4:

```
Code Type: BowTie Host Locked Code
Host ID: 4Z6PQP7Z RFR22TEN KLK4QVTX 79LJ2PKV
Code: B2IQ5XDB 2HCINAUW
Features: BowTieXP and IncidentXP Advanced SharePoint - Spreadsheets Audits - BSCAT Tripod BFA RCA
Expiry: None
```

Figura 4 – Wiadomość email z kodem aktywacyjnym

ID hosta użyte do wygenerowania kodu aktywacyjnego zostało wskazane strzałką na Figurze 4. Kiedy ID hosta zostanie skopiowane w pole „Aktywowane ID hosta” (Activated host id), oprogramowanie je odbierze i połączy z kodem

aktywacyjnym. To powinno skutkować zaakceptowanym kodem i statusem zwrotnym „OK”. Kliknij teraz przycisk OK i oprogramowanie powinno się ponownie aktywować.

Proszę mieć na uwadze to, że BowTieXP sprawdzi co zmieniło się na Twoim komputerze. Jeśli zmieniło się zbyt wiele części, lub jeśli próbujesz dokonać instalacji na innym komputerze, kod nie zadziała i konieczne będzie skontaktowanie się z nami w celu uzyskania zaktualizowanego kodu.

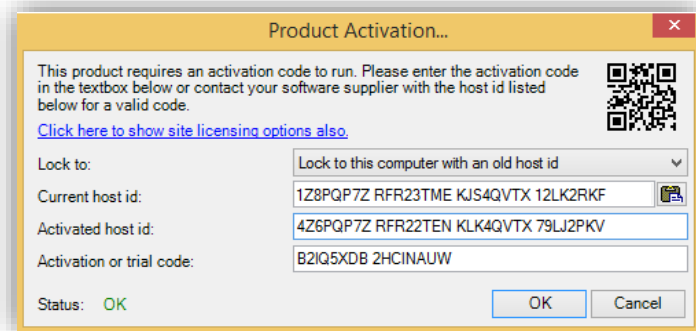

Figura 5 – Zmienione ID hosta

3

Przewodnik szybkiego startu

W tym rozdziale poprowadzimy Cię przez kroki potrzebne do stworzenia prostego diagramu BowTie.

3.1. Krótki opis metodologii BowTie

Uwaga: Bardziej szczegółowe rozwinięcie znajdziesz w podręczniku metodologii.

Metodologia BowTie stosowana jest w ocenie ryzyka, zarządzaniu ryzykiem, a także, co ważne, w komunikacji ryzyka. Metoda została zaprojektowana tak, by dać lepszy przegląd sytuacji, w której obecne jest dane ryzyko; aby pomóc ludziom w zrozumieniu związku pomiędzy ryzykiem i zdarzeniami organizacyjnymi.

Siła tej metodologii leży w jej prostocie; powiedzenie „mniej znaczy więcej” pasuje tu jak ulał.

Zarządzanie ryzykiem polega w zasadzie na zarządzaniu percepcją ryzyka, jako że większość wypadków ma miejsce z powodu działań lub braku działań osób. Osoby pracujące w niebezpiecznych środowiskach powinny być świadome obecnego ryzyka organizacyjnego i powinny dobrze znać rolę, jaką w nich odgrywają. Można to osiągnąć jedynie poprzez wystarczającą komunikację ryzyka, dopasowaną do możliwości tej części pracowników, do której chcemy się odnieść, co prowadzi do ustanowienia własności operacyjnej.

Wiele ocen ryzyka przeprowadza się przy użyciu instrumentów ilościowych. To może wystarczyć w określonych rodzajach sprzętu, ale może być mniej wartościowe w przypadku oceny ryzyka organizacyjnego. Człowieka trudniej przewidzieć niż maszynę a kombinacja operacyjna wszystkich obecnych czynników (pomyśl o ludziach, sprzęcie, czasie, pogodzie, czynnikach organizacyjnych, itd.) prowadzi do jeszcze większych trudności. Przewidzenie przyszłości w tak złożonym środowisku jest zwyczajnie niemożliwe. W wielu organizacjach stawka danych konsekwencji (wynikających z wypadków) jest zbyt wysoka by nimi nie zarządzać. Dlatego też, mądrze jest być przygotowanym na „wszystko”; myśleć o wszystkich możliwych scenariuszach i oceniać jak Twoja organizacja jest przygotowana do tego, by sobie z nimi radzić. I właśnie to pomoże osiągnąć BowTieXP.

Ryzyko w metodologii BowTie jest wyrażone poprzez związek pomiędzy niebezpieczeństwami, zdarzeniami inicjującymi, zagrożeniami i konsekwencjami. Bariery wykorzystywane są aby przedstawić jakie środki organizacja stosuje aby kontrolować ryzyko.

3.1.1. Niebezpieczeństwo

Słowo „niebezpieczeństwo” sugeruje, że jest ono niechciane, choć tak naprawdę jest dokładnie odwrotnie: jest to coś, czego chcesz a nawet potrzebujesz do prowadzenia biznesu. Jest to działanie lub stan czegoś, co ma potencjał spowodowania szkody, ale bez tego „czegoś” nie ma biznesu. Na przykład w przemyśle paliwowym; olej jest substancją niebezpieczną (i może spowodować poważne szkody jeśli obchodzi się z nim nieuważnie), ale jest to jedna z rzeczy, która utrzymuje działanie przemysłu paliwowego. Należy się z nim odpowiednio obchodzić, ponieważ tak długo jak jest on pod kontrolą, nie powoduje szkód.

3.1.2. Zdarzenie inicjujące

Dlatego, tak długo jak niebezpieczeństwo jest kontrolowane, jest to stan pożądany. Weźmy na przykład olej w rurze płynący do brzegu. Niektóre zdarzenia mogą doprowadzić do odchylenia lub utraty kontroli nad niebezpieczeństwem. W metodologii BowTie takie zdarzenie nazywamy zdarzeniem inicjującym. Zdarzenie inicjujące nie jest jeszcze katastrofą, ale niebezpieczne cechy danego niebezpieczeństwa są teraz w otwarciu. Na przykład: olej na zewnątrz

rurociągu (utrata ładunku). Nie jest to poważna katastrofa, ale jeśli się tego odpowiednio nie ograniczy, może skończyć się bardziej niepożądanymi zdarzeniami (konsekwencjami).

3.1.3. Zagrożenia

Często istnieje kilka czynników, które mogą spowodować wystąpienie zdarzenia inicjującego. W metodologii BowTie nazywamy je zagrożeniami. Zagrożenia te muszą być wystarczające lub konieczne: każde zagrożenie samo w sobie powinno mieć zdolność doprowadzenia do zdarzenia inicjującego. Na przykład: korozja rurociągu może doprowadzić do utraty ładunku.

3.1.4. Konsekwencje

Jeśli zdarzenie inicjujące nastąpi, może prowadzić do konsekwencji. Konsekwencja to potencjalne zdarzenie wynikające z uwolnienia niebezpieczeństwa i skutkujące bezpośrednio stratą lub szkodą. Konsekwencje w metodologii BowTie są zdarzeniami niepożądanymi, których organizacja „za wszelką cenę” chce uniknąć. Przykład: wyciek oleju do środowiska.

3.1.5. Bariery (znane także jako środki kontrolne)

Zarządzanie ryzykiem polega na jego kontrolowaniu. Dokonuje się tego poprzez zastosowanie barier, które mają zapobiegać wystąpieniu określonych zdarzeń. Barierą (środkiem kontrolnym) może być każdy podjęty środek działający przeciwko niepożądanym siłom lub zamiarom, w celu utrzymania pożądanego stanu.

W metodologii BowTie mamy bariery aktywne (po lewej stronie zdarzenia inicjującego) zapobiegające wystąpieniu zdarzenia inicjującego. Przykład: regularne kontrole korozji – inspekcje rurociągu. Istnieją także bariery reaktywne (po prawej stronie zdarzenia inicjującego), które zapobiegają niepożądanym konsekwencjom zdarzenia inicjującego. Przykład: sprzęt wykrywający wyciek lub betonowe podłoże wokół platformy ze zbiornikiem oleju.

Zauważ, że pojęcie bariera i środek kontrolny to ten sam konstrukt stosowany różnie zależnie od przemysłu i firmy. W niniejszym podręczniku będziemy używać pojęcia bariera.

3.1.6. Czynniki eskalacyjne/czynniki pokonujące/mechanizmy rozpadu bariery

W sytuacji idealnej bariera powstrzyma zagrożenie przed spowodowaniem zdarzenia inicjującego. Jednakże wiele barier nie jest w 100% skutecznych. Istnieją pewne warunki, które mogą spowodować niezadziałanie bariery. W metodologii BowTie nazywamy je czynnikami eskalacyjnymi. Czynnikiem eskalacyjnym to warunek prowadzący do zwiększonego ryzyka poprzez pokonanie bariery lub obniżenie jej skuteczności. Przykład: trzęsienie ziemi prowadzące do pęknięć w betonowej podłodze wokół rurociągu.

Czynniki eskalacyjne znane są także jako czynniki pokonujące lub mechanizmy rozpadu bariery – to takie, których określenie jest wykorzystywane, i zależy od przemysłu oraz firmy. W niniejszym dokumencie stosowane będzie pojęcie czynnik eskalacyjny.

3.1.7. ALARP

Jeśli chcesz mieć absolutną pewność, że ryzyko nie jest obecne, należałoby się pozbyć niebezpieczeństwa. Ale jako że niebezpieczeństwo jest częścią normalnego biznesu, jest to zwyczajnie niemożliwe. Akceptujemy istnienie ryzyka i staramy się robić wszystko aby utrzymać ryzyko *“Tak małe jak rozsądnie możliwe”* (*“As Low As Reasonably Practicable”* (ALARP)). Aby ryzyko było ALARP powinno się być w stanie wykazać, że koszt związany z dalszym ograniczeniem ryzyka byłby wysoce nieproporcjonalny do uzyskanej korzyści.

ALARP znaczy co innego dla każdej organizacji; zależy to od tego, jakie ryzyko organizacja chce lub nie chce ponieść i co organizacja chce przeznaczyć (czas i pieniądze) na bariery/środki kontrolne.

3.1.8. Podsumowanie terminologii

Powinieneś już znać poniższe pojęcia:

- Niebezpieczeństwo, część normalnego biznesu mająca potencjał spowodowania szkody, może być uwolniona przez:
- Zdarzenie inicjujące, jeszcze nie katastrofa, ale pierwsze zdarzenie w łańcuchu niepożądanych zdarzeń.

- Zdarzenie inicjujące może być spowodowane przez zagrożenia (przyczyny wystarczające lub konieczne).
- Zdarzenie inicjujące ma potencjał spowodowania niepożądanych konsekwencji.
- (Aktywne) bariery to środki podjęte w celu zapobieżenia spowodowaniu przez zagrożenia wystąpienia zdarzenia inicjującego.
- (Reaktywne) bariery to środki podjęte w celu zapobieżenia spowodowaniu przez zdarzenie inicjujące wystąpienia niepożądanych konsekwencji.
- Czynniki eskalacyjne to warunek pokonujący lub ograniczający skuteczność bariery.

W następnych sekcjach omówimy poniższe kroki:

- Szybki przegląd układu oprogramowania,
- Dodawanie/definiowanie lokalizacji BowTie,
- Dodawanie niebezpieczeństwa i zdarzenia inicjującego,
- Dodawanie zagrożeń,
- Dodawanie konsekwencji,
- Dodawanie barier,
- Oraz dodawanie czynników eskalacyjnych.

3.2. Ekran BowTieXP

Uruchamiając BowTieXP po raz pierwszy, zostaniesz zapytany o kilka rzeczy i zostanie Ci przekazanych kilka informacji:

- Czy zgadzasz się na EULA,
- Pokazana jest historia wersji / informacja o wersjach
- Czy BowTieXP może sprawdzać aktualizacje i kilka innych właściwości,
- Z jakiego języka chcesz korzystać.

Zgadzając się na EULA, resztę można zostawić jako domyślne.

Ekran ten pojawi się tylko za pierwszym razem. Po jego zakończeniu, BowTieXP uruchomi się normalnie.

Po uruchomieniu BowTieXP, pojawi się następujący ekran:

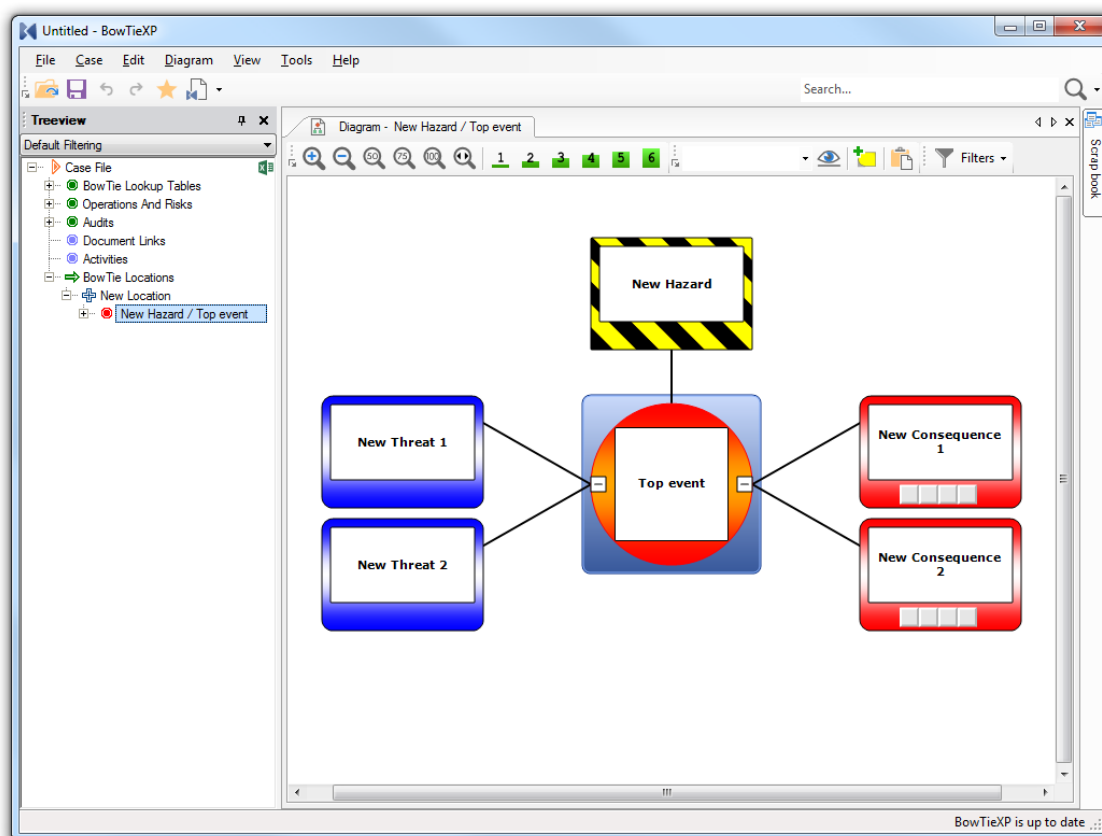

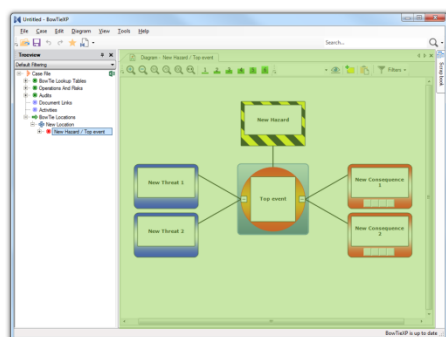
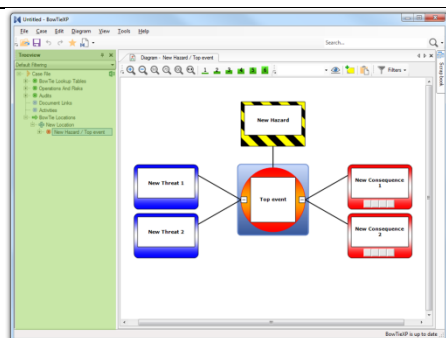
Figura 6 – Główny ekran aplikacji

Ekran ten składa się z kilku części, z którymi będziesz musiał się zapoznać zanim będziesz w stanie rozpocząć budowanie przypadku. Są one opisane poniżej. Proszę zwrócić uwagę na tytuły w różnych oknach zrzutu ekranu – w dokumentacji będziemy się odnosić do nich za pomocą tych właśnie nazw.

Okna potrzebne na w tym rozdziale są zaznaczone i omówione poniżej.

UWAGA: Twój układ ekranu może się nieznacznie różnić jeśli korzystasz z innej wersji BowTieXP – jeśli zdecydowałeś się na zakup wersji zaawansowanej i/lub dodatku IncidentXP i/lub AuditXP dostępnych będzie kilka dodatkowych funkcji. Wszystkie funkcje, które nie znajdują się w standardowej wersji BowTieXP będą zaznaczone w tekście.

Zrzut ekranu z zaznaczeniem

Opis

Widok drzewa – okno widoku drzewa pomaga w łatwym poruszaniu się po pliku przypadku BowTie. W oknie tym masz dostęp do Twojego pliku przypadku, w tym do tabeli odnośników związanych z plikiem, działań, dokumentów i lokalizacji BowTie. Jest to również szybki i łatwy sposób na przekakiwanie do różnych części diagramu klikając w nie w widoku drzewa – a diagram przejdzie.

Klikając na ikony '+' lub '-' możesz rozszerzyć lub ukryć szczegóły związane z każdym z elementów.

Diagram – Okno diagram ukazuje wizualnie, jaki kształt przybierze część diagramu.

Są różne kształty związane z każdą z części diagramu BowTie i reprezentują one różne aspekty Twojego przypadku. Myśl o oknie diagramu jak o tablicy do rysowania.

Edytor – W oknie edytora możesz dodać i edytować każdą pisemną zawartość w diagramie. Klikając dwukrotnie na elementy w widoku drzewa, pojawi się okno edytora pozwalające Ci na edycję różnych pól danego elementu.

Uwaga: możesz też wywołać Editor klikając raz na wybrany element i następnie naciskając klawisz F2.

Jeśli chcesz dowiedzieć się więcej o oknach widoku drzewa, diagramu, edytora lub innych oknach nie ujętych w tym rozdziale zajrzyj proszę do reszty instrukcji – począwszy od rozdziału 6, Przedstawienie BowTieXP na stronie **Error! Bookmark not defined.**, i kontynuując w dalszych rozdziałach gdzie opisano szczegółowo każdy z komponentów.

Kilka wskazówek jeśli się pogubisz:

1. Naciśnięcie F2 wywoła okno edytora dla zaznaczonego elementu.
2. Naciśnięcie Shift + F12 przywraca wszystkie okna do ich domyślnej lokalizacji – przywracany jest układ widoczny na zrzutach ekranu. Możesz również nacisnąć ikonę gwiazdy na pasku narzędzi.
3. Jeśli nie możesz znaleźć swojego diagramu, to albo nie wybrałeś niebezpieczeństwa/zdarzenia inicjującego, albo wybrałeś inną zakładkę taką jak podgląd przypadku w oknie diagram zamiast zakładki diagram.
4. Naciśnięcie symbolu '+' w widoku drzewa pokazuje ukryte gałęzie, naciśnięcie symbol '-' ukrywa je.

Jesteś już gotowy do stworzenia swojego pierwszego diagramu BowTie. Przykładowy diagram BowTie jest już dla Ciebie przygotowany – możesz zmieniać go wedle uznania. Jeśli chcesz stworzyć nowy diagram od podstaw, podążaj a poniższymi instrukcjami.

3.3. Szybkie dodawanie diagramu

Jako że dodawanie nowego niebezpieczeństwa jest często wykonywanym zadaniem, możesz przejść do menu Diagram i wybrać opcję “Dodaj nowy diagram BowTie” (“Add new BowTie Diagram”):

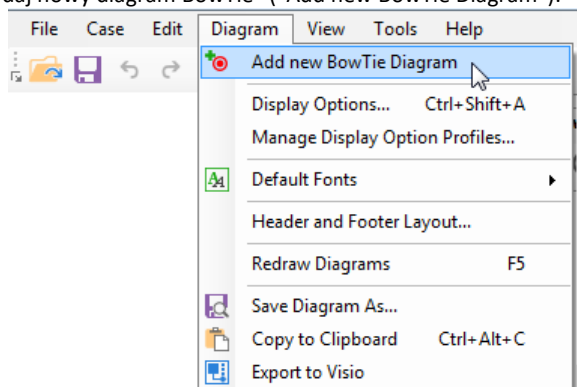

Figura 7 – Dodaj nowy diagram BowTie

Dodaje ona nowy, pusty diagram w jednym kroku, który możesz następnie dostosować do swoich celów. Kliknij dwukrotnie na elementy aby je edytować. Szukaj na diagramie zielonych przycisków aby dodać nowe elementy:

Figura 8 – Zielony przycisk “+”

3.4. Krok po kroku - krok 1: Dodawanie miejsca

Każdy diagram BowTie należy do określonego miejsca. Używając skrótu z poprzedniego podrozdziału mogłeś zauważyć, że aby utrzymać nowy domyślny diagram utworzono nową domyślną lokalizację. Wyjaśnimy teraz, jak je robić krok po kroku. To bardzo łatwe – kliknij prawym przyciskiem myszy na elementy aby zobaczyć jak możesz je nimi sterować.

Budowanie diagramu rozpoczynasz od dodania lokalizacji. Tworzysz przypadek dla jednej lub wielu lokalizacji. Lokalizacja może być magazynem, czy platformą wiertniczą, ale także samolotem lub samochodem. Każda lokalizacja może zawierać wiele diagramów BowTie, jeden diagram dla każdej kombinacji niebezpieczeństwa/zdarzenia inicjującego.

Aby utworzyć lokalizację, przejdź do widoku drzewa i:

1. Kliknij prawym przyciskiem myszy na węzeł drzewa o nazwie “lokalizacje BowTie”(BowTie locations).
2. Wybierz nowa lokalizacja (New Location)...

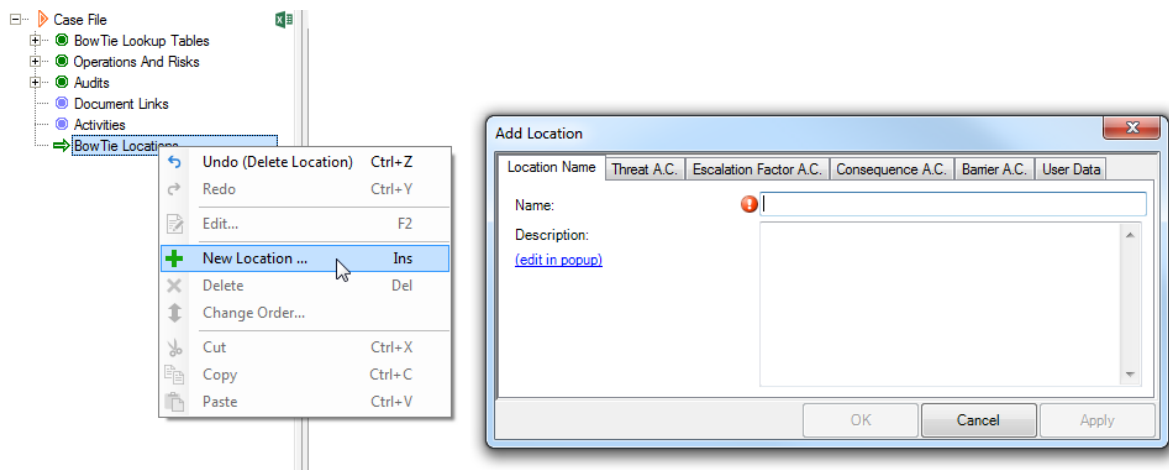

Figura 9 – Dodawanie lokalizacji

3. Pojawi się okno dialogowe edytora.
4. Wprowadź nazwę lokalizacji w polu nazwy.

Uwaga: Zwróć uwagę, że przy polu nazwy wyświetla się czerwony wykrzyknik. Oznacza to, że jest to pole obowiązkowe i musisz je wypełnić.

5. Jeśli jest to wskazane, wprowadź bardziej szczegółowy opis.
6. Naciśnij OK aby dodać lokalizację.

Nowa lokalizacja pojawi się w Twoim widoku drzewa tak, jak pokazano na Figurze 10.

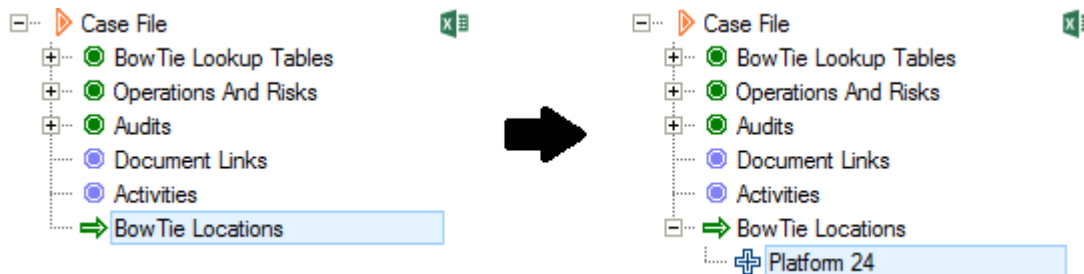

Figura 10 – Dodawanie lokalizacji – zmiany w widoku drzewa

3.5. Krok 2: Dodawanie niebezpieczeństwa i zdarzenia inicjującego

Teraz do swojej nowej lokalizacji musisz dodać niebezpieczeństwo i zdarzenie inicjujące.

1. Spójrz na widok drzewa. Zobaczysz lokalizację, którą utworzyłeś w kroku 1.
2. Kliknij prawym przyciskiem myszy na węzeł lokalizacji.
3. Wybierz z menu Nowe niebezpieczeństwo (New Hazard), pojawi się okno edytora.

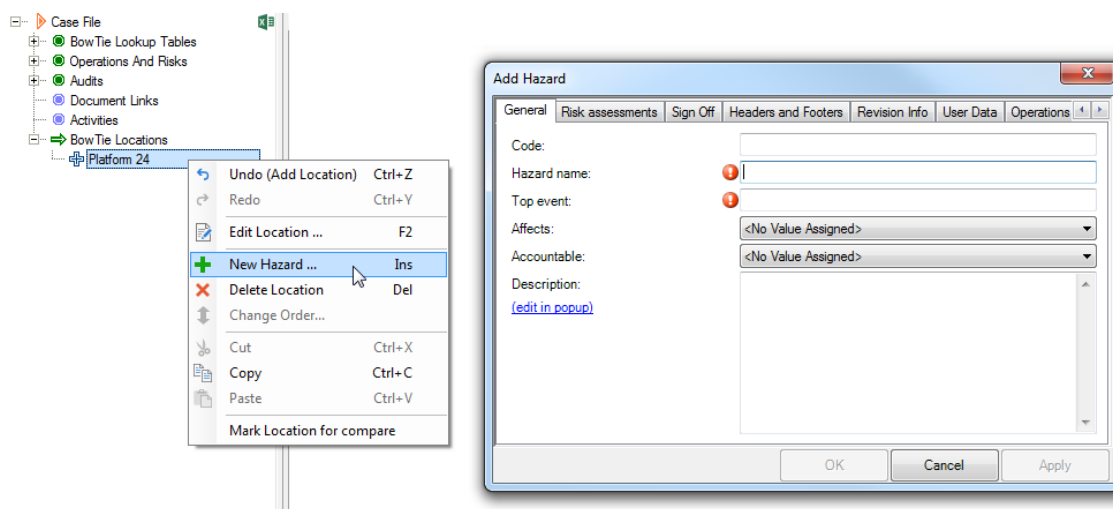

Figura 11 – Dodawanie niebezpieczeństwa i zdarzenia inicjującego

4. Wprowadź nazwę niebezpieczeństwa i zdarzenia inicjującego w odpowiednich polach.
5. Naciśnij przycisk OK aby zachować.

Zwróć uwagę, że twoje niebezpieczeństwo i zdarzenie inicjujące pojawiły się teraz w oknie diagramu. Jesteś już gotowy aby rozpocząć pracę z Twoim diagramem BowTie.

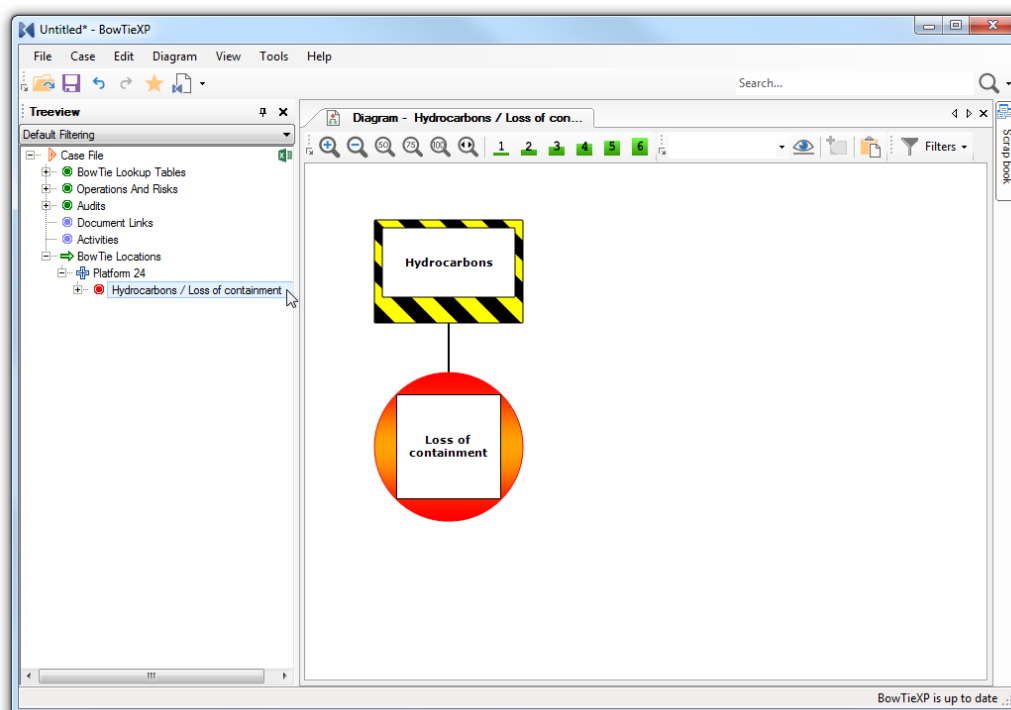

Figura 12 – Po dodaniu niebezpieczeństwa i zdarzenia inicjującego

3.6. Krok 3: Dodawanie zagrożeń

Twój widok drzewa wygląda teraz następująco:

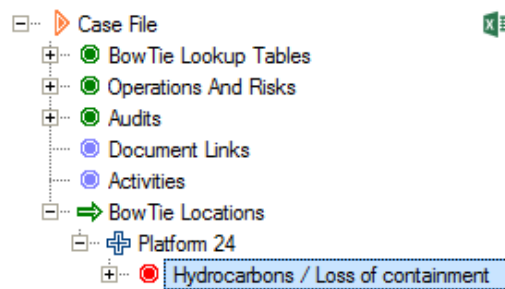

Figura 13 – Wybrane niebezpieczeństwo w widoku drzewa

A twój diagram będzie wyglądał tak:

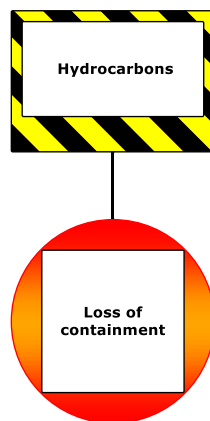

Figura 14 – Minimalny diagram BowTie

Teraz możesz zacząć dodawać zagrożenia do Twojej kombinacji niebezpieczeństwa/zdarzenia inicjującego. Można to zrobić bezpośrednio na diagramie lub poprzez menu kontekstowe (prawy przycisk myszy).

Przesuń kursor myszy na lewo od okrągłego, czerwonego kształtu zdarzenia inicjującego. Pojawi się mały zielony plusik. Kliknięcie go doda zagrożenie. Zwróć uwagę na pozycję kursora myszy:

Figura 14 – Zielony przycisk “+” (zagrożenia)

Pojawi się okno dialogowe, w którym możesz nazwać zagrożenie, które chcesz dodać do diagramu. Wprowadź opis i naciśnij ok. Diagram się teraz rozszerzył.

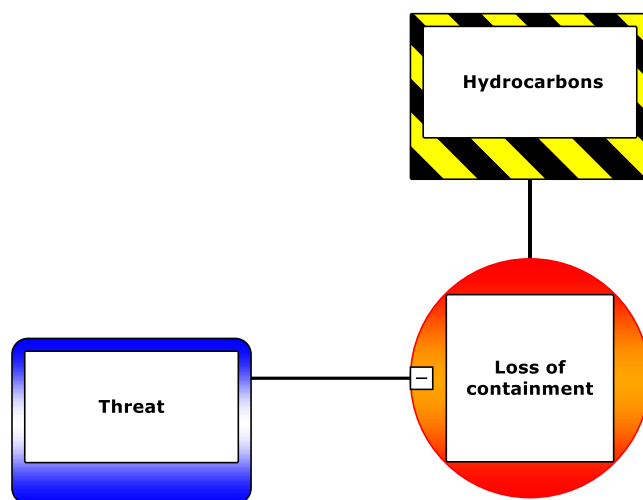

Figura 15 – Nowo dodane zagrożenie

Możesz również kliknąć prawym przyciskiem myszy na zdarzeniu inicjującym i znaleźć Dodaj (Add) -> Element menu Nowe zagrożenie (New Threat).

Dodawaj dalej zagrożenia, aż do momentu kiedy będziesz zadowolony, że uwzględniłeś je wszystkie.

Uwaga: Używaj suwaków i przycisków przybliż/oddal na pasku narzędzi aby poruszać się po diagramie. Przejdź do punktu 7.4, Edytor i okno dokujące edytora na stronie 57 aby dowiedzieć się więcej o diagramie i jego ikonach paska narzędzi.

3.7. Krok 4: Dodawanie konsekwencji

Jeśli Twoje zdarzenie inicjujące miało się wydarzyć, to chciałbyś wiedzieć jakie są tego możliwe skutki i jak trzeba reagować na takie zdarzenie. Konsekwencje w diagramie BowTie pozwalają na przeanalizowanie obydwóch stron zdarzenia inicjującego.

Możesz dodać konsekwencje do Twojego diagramu podobnie jak dodawałeś zagrożenia – naciśnij zielony przycisk po prawej stronie zdarzenia inicjującego:

Figura 16 – Zielony przycisk “+” (konsekwencje)

Pojawi się Editor. Wprowadź opis dla konsekwencji. Kliknij ok lub powrót. Teraz Twój diagram wygląda tak:

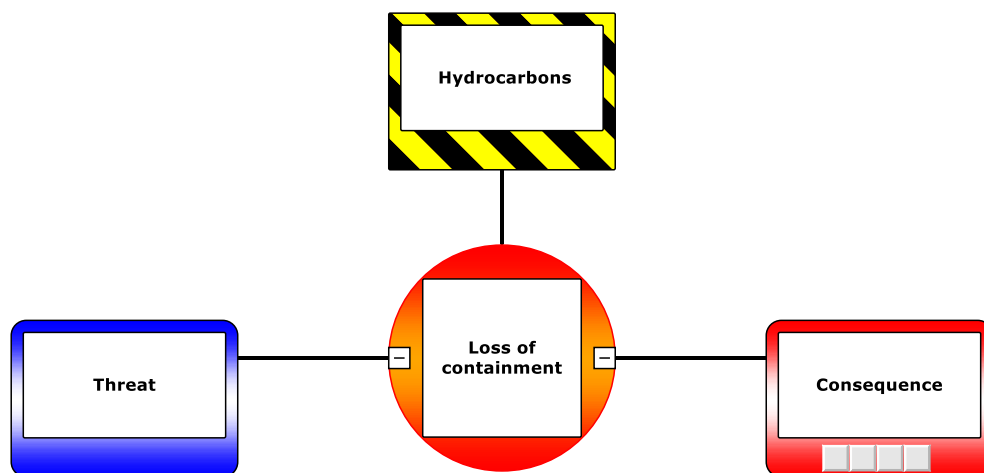

Figura 17 – Nowo dodana konsekwencja

Uwaga: Możesz też kliknąć prawym przyciskiem myszy na zdarzenie inicjujące w diagramie lub widoku drzewa. Następnie wybierz "Dodaj" -> Konsekwencja.

Właśnie stworzyłeś goły kościół swojego diagram BowTie. Następnie musisz uzupełnić go informacjami na temat zastosowanych środków mających zapobiegać spowodowaniu przez zagrożenia zdarzenia inicjującego oraz tego, jakie środki zastosowano aby ograniczyć lub zapobiec wystąpieniu konsekwencji w przypadku, gdyby zdarzenie inicjujące nastąpiło. Środki te nazywamy barierami.

3.8. Krok 5: Dodawanie barier

Teraz, dodasz barierę do swojego diagramu BowTie.

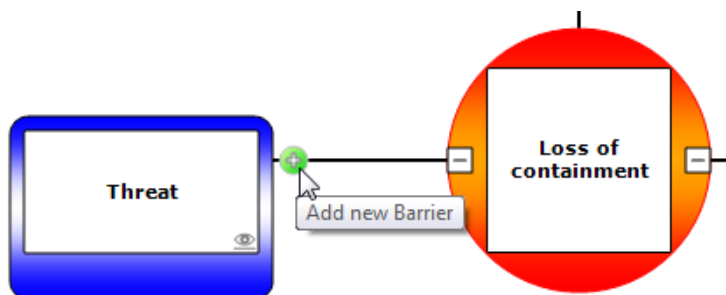

Figura 18 – Zielony przycisk "+" (bariery)

Kliknij zielony przycisk plus obok zagrożenia. Pojawi się edytor. Wprowadź opis swojej bariery i kliknij OK.

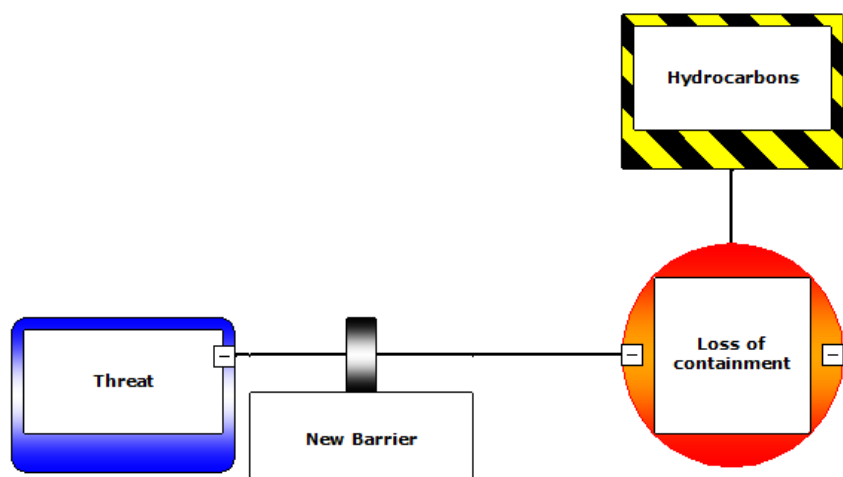

Figura 19 – Nowo dodana bariera

Dodawaj dalej bariery dla każdego z zagrożeń lub konsekwencji, aż uznasz że Twój diagram jest kompletny. Możesz dodawać bariery po lewej i po prawej stronie istniejących elementów.

Możesz uporządkować środki kontrolne przeciągając je w odpowiednie miejsca. W ten sam sposób możesz uporządkować zagrożenia i konsekwencje.

Uwaga: Barię możesz dodać także klikając prawym przyciskiem myszy na zagrożenie w diagramie. Możesz też dodać bariery poprzez widok drzewa. Rozszerz zagrożenia i zobaczysz węzeł o nazwie „Bariery”. Kliknij nań prawym przyciskiem i wybierz dodanie nowej bariery.

3.9. Krok 6: Dodawanie czynników eskalacyjnych

Czynniki eskalacyjne to warunki prowadzące do zwiększonego ryzyka przez pokonanie lub ograniczenie skuteczności barier. Aby dodać czynnik eskalacyjny do bariery w Twoim diagramie naciśnij zielony przycisk na dole bariery:

Figura 20 – Zielony przycisk “+” (czynniki eskalacyjne)

Jeśli stosujesz bariery aby zapobiec pokonaniu przez ten czynnik eskalacyjny bariery, można je dodać podobnie, jak dodawaliśmy bariery do zagrożeń i konsekwencji.

3.10. Skończony diagram BowTie

Postępując według kroków 1 do 6 ukończysz prosty diagram BowTie. Z ułożonym diagramem, możesz dodać więcej zmiennych do każdej części diagramu aby zagłębić się w bardziej konkretne zadania jak np. kategoryzowanie barier i dołączanie działań, odniesienia do dokumentów i wiele innych rzeczy. Niektóre z nich opisaliśmy poniżej.

3.11. Przeniesienie na wyższy poziom

Oprogramowanie BowTieXP to znacznie więcej niż tylko rysowanie diagramów. W następnych punktach zapoznamy Cię z tłem potrzebnym do przeniesienia Twojej analizy na wyższy poziom i zrobimy to na przykładach.

Jak mogłeś zauważyć w poprzednich punktach, istnieje wiele rodzajów informacji w każdym z przypadków, które są wykorzystywane w różny sposób. W tym podrozdziale wyjaśnimy różne rodzaje danych i w jaki sposób są ze sobą powiązane: niektóre tworzone obiekty mają specjalne „zdolności”, na przykład można się do nich odnieść z innych miejsc. Omówimy też teorię stojącą za niektórymi z nich.

3.11.1. Normalne podmioty

We wcześniejszych sekcjach stworzyłeś przykładowy diagram dodając lokalizację, niebezpieczeństwo, zagrożenia, konsekwencje, bariery i czynniki eskalacyjne. Elementy te znane są jako podmioty normalne, nieposiadające żadnych specjalnych zdolności jak elementy „specjalne”, które omówimy w następnej kolejności. Większość normalnych podmiotów jest częściami diagramu.

3.11.2. Tabele odnośników

Jedną z rzeczy, które mogłeś zaobserwować w edytorach jest to, że normalne elementy mają różne właściwości, które mogą być tekstem, jak np. Opisy i kody, ale także różnymi listami rozwijanymi jak np. ocena efektywności na barierze.

Opcje dostępne dla ocen efektywności są w zasadzie określone w twoim pliku przypadku i możesz je samodzielnie modyfikować. Podobnie jak wszystkie dane w pliku przypadku, możesz je znaleźć w widoku drzewa, w tym przypadku pod Plik przypadku (Case file) → Tabele odnośników BowTie → Efektywność.

Wszystkie inne informacje referencyjne wykorzystywane w Twoim pliku przypadku są zdefiniowane pod węzłem “tabele odnośników”.

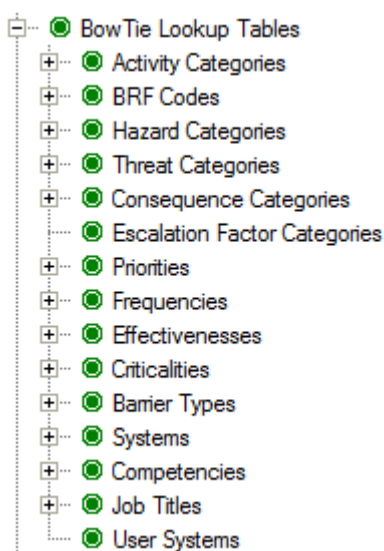

Figura 21 – Tabele odnośników

Dodanie elementów w tym miejscu udostępni je w różnych polach rozwijanych w edytorze.

Usunięcie elementów z tego miejsca, oczywiście je usunie. Jeśli wartość jest w użyciu, zostaniesz ostrzeżony i zapytany, czy chcesz wybrać inną wartość aby ją zastąpić, jak poniżej na Figurze 23 – Usuwanie tabeli odnośników.

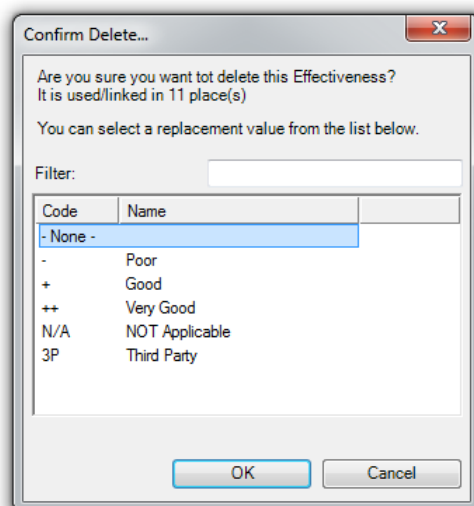

Figura 22 – Usuwanie wartości tabeli odnośników

W BowTieXP istnieją następujące tabele odnośników:

Rodzaj tabeli odnośników	Opis/użycie
Kategorie działań	Wykorzystywana dla działań aby skategoryzować różne działania
Kody BRF	Wykorzystywane dla barier aby wskazać Podstawowy Czynniki Ryzyka (Basic Risk Factor - BRF) do którego należy bariera. Aby uzyskać więcej informacji odnośnie podstawowych czynników ryzyka i teorii Trójkąta, patrz podręcznik metodologii.
Kategorie niebezpieczeństwa	Wykorzystywane dla Niebezpieczeństw, aby skategoryzować niebezpieczeństwo.
Kategorie zagrożeń	Wykorzystywane do kategoryzacji i oznaczenia kolorami zagrożeń.
Kategorie konsekwencji	Wykorzystywane do kategoryzacji i oznaczenia kolorami konsekwencji.
Kategorie czynników eskalacyjnych	Wykorzystywane do kategoryzacji i oznaczenia kolorami czynników eskalacyjnych.
Priorytety	Wykorzystywane dla działań aby nadać im priorytety.
Częstotliwości	Wykorzystywane dla działań aby wskazać częstotliwość wykonywania działań.
Efektywność	Wykorzystywane dla barier i działań zarządczych aby oznaczyć skuteczność bariery w zapobieganiu wystąpieniu zdarzenia inicjującego lub konsekwencji.
Punkty krytyczne	Wykorzystywane dla barier aby oznaczyć bariery krytyczne.
Rodzaje barier	Wykorzystywane dla barier aby je skategoryzować w różne rodzaje.
Systemy	Systemy są połączone barierami. Są one wykorzystywane w różnych formach klasyfikacji barier. Powszechnym użyciem jest identyfikacja różnych systemów identyfikacji barier obecnych w Twojej organizacji i wykorzystanie ich do skategoryzowania w nich barier, na różnych osiach i następnie rodzajach barier. Ponieważ możesz przypisać/połączyć różne systemy do barier pozwala to na różne klasyfikacje.
Kompetencje	Wykorzystywane dla działań aby wykazać, które kompetencje są potrzebne do wykonania działania.
Nazwy stanowisk	Nazwy stanowisk są opisami dla osób, którym zadano określoną odpowiedzialność. Innym określeniem na to pojęcie mogłoby być post indykator.

Systemy użytkowników

Są one wykorzystywane dla działań aby wskazać np. osobę odpowiedzialną za działanie. Dla barier i niebezpieczeństwa wskazują one osobę odpowiedzialną. Dla niebezpieczeństw są one także wykorzystywane do wskazania osoby, która ma wykonać zamierzone działanie.

Wykorzystywane dla barier aby wykazać, które systemy (np. System zaopatrzenia w energię elektryczną) są potrzebne do obsługi bariery.

3.11.3. Podmioty skorelowane na przykładzie: działania

Dla niektórych właściwości nie wystarczy jedynie, aby być w stanie wybrać tylko jedną wartość, musisz być w stanie przypisać wiele elementów z ograniczonej listy elementów.

Wyjaśnijmy ten raczej abstrakcyjny pomysł za pomocą przykładu.

W większości organizacji jest system zarządzania działaniami/zadaniami określający jak prowadzona jest Twoja organizacja. Wiele działań systemu zarządzania jest kluczowych dla utrzymania prawidłowego działania barier – na przykład, automatyczny system gaszenia pożaru wymaga regularnej konserwacji, sprawdzania i testowania aby zapewnić, że zadziała prawidłowo w razie potrzeby.

Aby wykorzystać użyteczność diagramów BowTie, ważne jest mapowanie między systemem zarządzania i diagramami: umożliwia to analizowanie zadań i tym samym tego które osoby / stanowiska zajmują się zagrożeniami, ile różnych działań i ile osób jest za nie odpowiedzialnych i tego, czy któreś zagrożenie jest wrażliwe na pojedyncze punkty awarii w Twoim systemie zarządzania.

Na przykład, zagrożenie, które jest kontrolowane przez bariery, wspierane przez wiele działań, z których wszystkie polegają na tej samej osobie, może być uznane za bardziej podatne niż takie, którego kontrole i działania nie zależą od jednej osoby.

Pozwala to także na lepszą komunikację dotyczącą tego, dlaczego określone działania są krytyczne, co pomoże osobom odpowiedzialnym w zrozumieniu dlaczego mają wykonać wspomniane zadanie i tym samym zapewnić lepsze wykonanie.

Aby wspomóc tę analizę możesz zdefiniować hierarchię działań w ramach BowTieXP. Po stworzeniu/wprowadzeniu hierarchii działań do BowTieXP, możesz przypisać różne działania do swoich barier.

Spójrz na poniższy przykład:

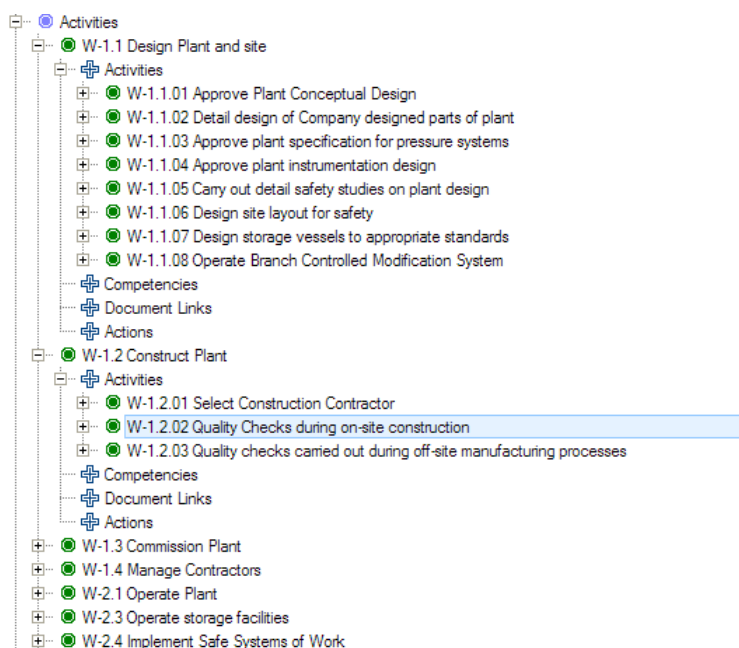

Figura 23 – Przykład hierarchii działań

Po określeniu hierarchii, możemy połączyć działania z barierami. Możesz to zrobić na kilka sposobów: Przeciągnij i upuść, lub poprzez Edytor.

3.11.3.1. Przeciągnij i upuść

Wszystkie przypisania połączeń mogą być wykonane za pomocą "przeciągnij i upuść", podobnie do tego, jak kopiujesz pliki w Windows Explorer.

Aby przypisać działanie do bariery przy użyciu "Przeciągnij i upuść", musisz zapewnić, że bariera, do której chcesz je przypisać jest widoczna w widoku drzewa.

1. Kliknij działanie i trzymaj wciśnięty przycisk myszy.
2. Przesuń myszkę przez diagram trzymając przycisk myszy. Zobaczysz, w którym momencie kursor myszy wskaże kiedy można zwolnić przycisk.
3. Zwolnij przycisk myszy w momencie, gdy kursor myszy znajduje się nad barierą, do której chcesz przypiąć działanie.

Połączenie zostało stworzone. Upuszczając działanie mogłeś zauważyć poniższe okienko:

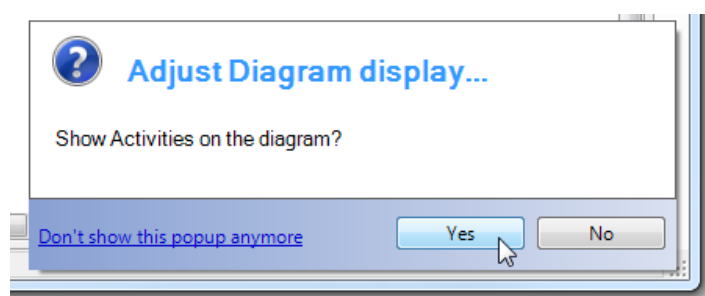

Figura 24 – Okno wyświetlania diagramu

Jeśli klikniesz tak (yes), przypisane działania pokażą się na diagramie:

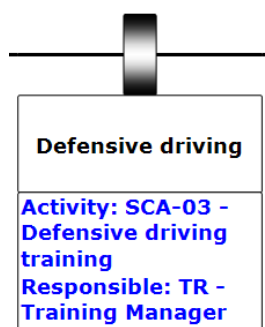

Figura 25 – Działanie połączone z barierą

Jeśli przeoczyliśmy okienko dialogowe, możemy manualnie dostosować ustawienia wyświetlania. Aby to zrobić, wykonaj następujące kroki:

1. Kliknij na małą ikonkę oka na barierze:

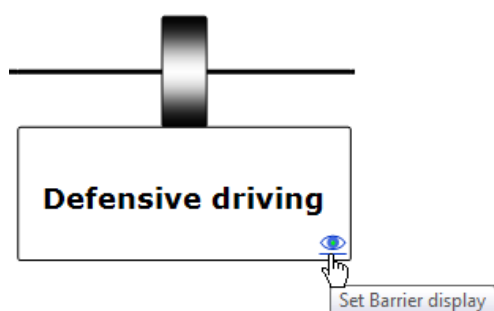

Figura 26 – Wyświetlanie bariery – ikonka oka

Wywoła to okno dialogowe, w którym będziesz mógł dostosować opcje wyświetlania dla barier. Zwróć uwagę, że wszystkie kształty mają tę małą ikonkę.

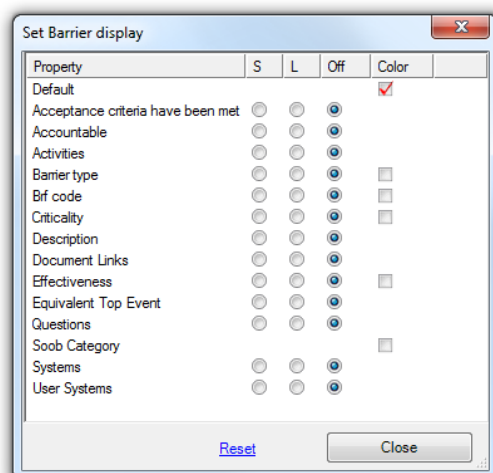

Figura 27 – Ustawienie okna wyświetlania barier

Wybierz kolumnę S dla działań – pokaże to działania barier w Krótkim formacie. Możesz też wybrać L dla długiego formatu.

Jeśli masz wiele ustawień do zmienienia, możesz też otworzyć menu opcji wyświetlania diagramu:

1. Idź do menu diagram,
2. Wybierz opcje diagramu,
3. W drzewie, otwórz ustawienia bariery.
4. Wybierz przycisk w kolumnie 'S' pod barierami dla działań.

Spójrz na zrzut ekranu, który przycisk kliknąć – zwróć uwagę na pozycję myszki.

Diagram zmieni się i będzie pokazywać wszystkie przypisane działania pod każdą z barier. Sprawdź połączenie, które właśnie utworzyłeś.

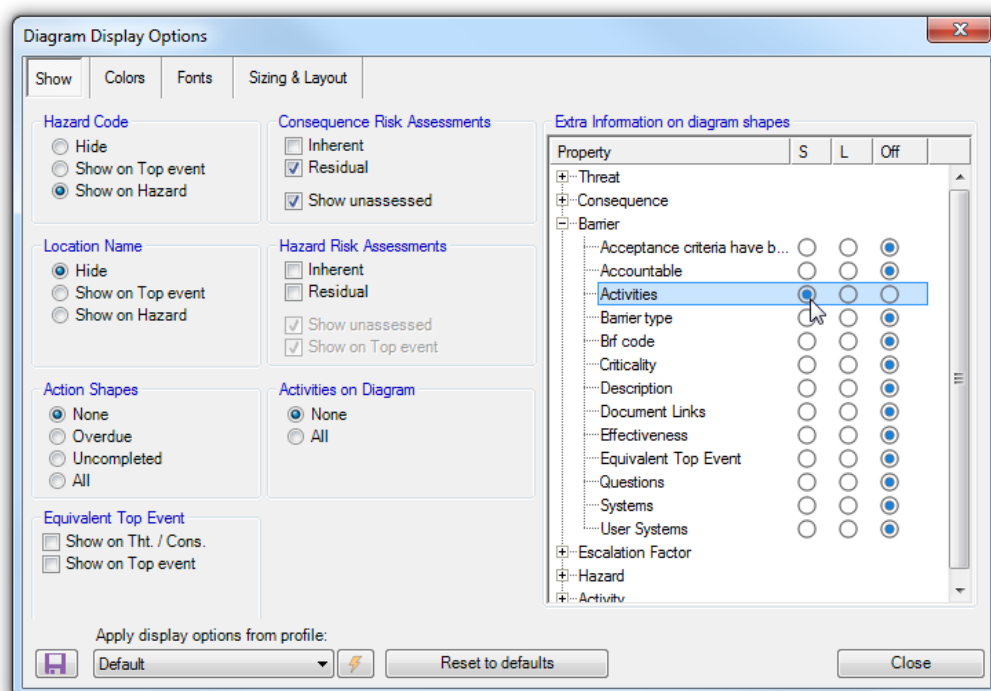

Figura 28 – Pokazanie działań na diagramie

Drugi sposób pozwala także na usunięcie połączenia: przez widok drzewa.

W widoku drzewa możemy je dalej otwierać naciskając znak plusa, co pokaże wszystkie pod-kolekcje danego działania. Jedna z nich nazywa się Działania. Otwórz ją i powinieneś zobaczyć w niej działanie zaznaczone na szaro.

Szary kolor ma Ci powiedzieć, że nie jest ono tu w zasadzie zdefiniowane a jest jedynie połączeniem.

Przeciąganie i upuszczanie jest możliwe w większości okien w BowTieXP – możesz przeciągać i upuszczać w widoku drzewa, z widoku drzewa do diagramu, z widoku listy do diagramu, itd. Widok listy jest szczególnie użyteczny przy przypisywaniu połączeń – kliknij zbiór działania w widoku drzewa, a widok listy pokaże wszystkie zdefiniowane działania.

3.11.3.2. Edytor

Dwukrotne kliknięcie na barierę wywoła edytora. Wybierz zakładkę działania:

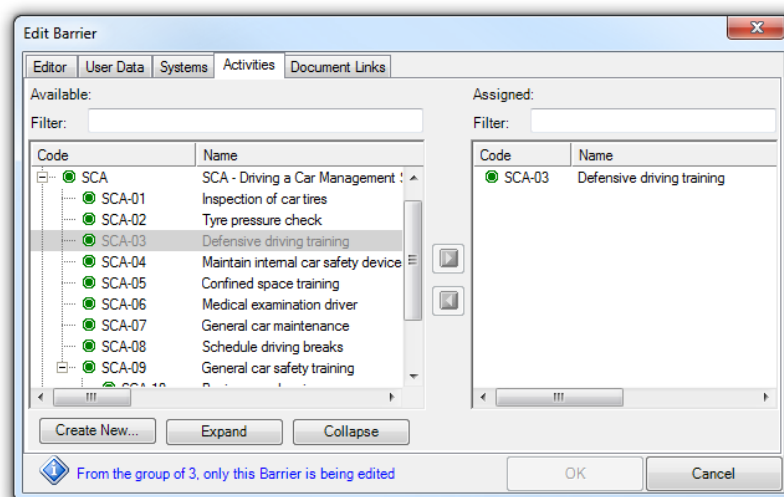

Figura 29 – Okno edytora/zakładka działań

Lewa strona tego ekranu, pokazuje wszystkie elementy, które można połączyć z barierą. Prawa strona pokazuje wszystkie podmioty już podpisane. Aby przenosić elementy z jednej strony na drugą, możesz je wybrać i nacisnąć odpowiednią ikonę strzałki pomiędzy dwoma połówkami ekranu. Możesz też przeciągać i upuszczać elementy między tymi stronami.

Zwróć uwagę, że szare przeciągnięte elementy zostały już przypisane/przeniesione na prawą stronę.

Zwróć również uwagę na to, że możesz filtrować pokazane elementy poprzez wprowadzenie informacji do filtrów. Możesz też posortować każdą z kolumn klikając na nagłówki.

Możesz również stworzyć nowy element klikając przycisk “utwórz nowy” (create new). Pozwoli Ci to na dodanie nowego elementu do obecnie wybranego elementu w okienku po lewej.

Przypisując połączenia dokumentów i zadania, z racji hierarchicznej natury elementów używany jest ekran opisany powyżej. Dla płaskich danych jak np. systemy, okno dialogowe wygląda trochę inaczej, co widać poniżej:

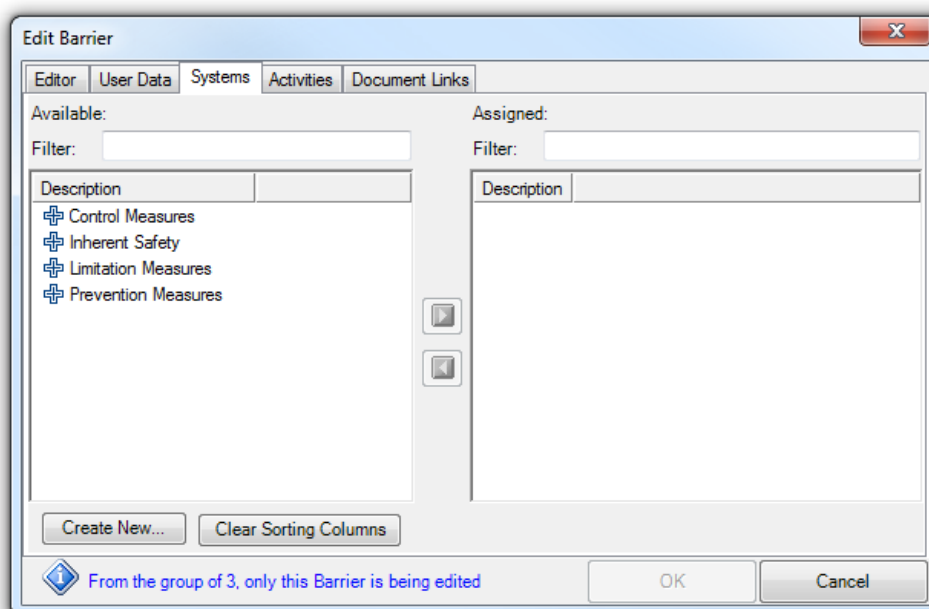

Figura 30 – Przypisane połączenia pokazują płaskie dane

Istotna rzecz do zauważenia – teraz przypisane elementy nie są pokazane na szaro po lewej stronie, tylko są usunięte i widoczne jedynie po prawej stronie.

3.11.3.3. Usuwanie skorelowanych elementów

Usuając element, który był uprzednio wykorzystywany, pojawi się okienko podobne do tego pojawiającego się podczas usuwania tabeli odnośników (patrz Figura 23 – Usuwanie wartości tabeli odnośników na stronie 25): Możesz teraz wybrać alternatywną wartość zastępczą.

3.11.3.4. Przegląd skorelowanych elementów

Rodzaj elementów	skorelowanych	Opis/wykorzystanie
Zadanie		Opisane powyżej. Działania połączone są z barierami.
Połączenie dokumentu		Połączenia dokumentów są odnośnikami do dokumentacji zewnętrznej, która może być dodana do różnych elementów w pliku przypadku. Jak wszystkie możliwe do połączenia podmioty, są zdefiniowane centralnie i następnie odnosimy się do nich z innych elementów za pomocą linków. Przyłączenie do dokumentów linków jest możliwe z niebezpieczeństw, zagrożeń, konsekwencji, barier, czynników eskalacyjnych, zadań i produktów.
Czynnik Ryzyka Operacyjnego		<u>UWAGA: Ta funkcja jedynie w wersji zaawansowanej</u> Czynniki ryzyka operacyjnego są wykorzystywane do określenia pewnych kierunków operacji, które trzeba rozpatrzyć oddzielnie w matrycach Soob od strony operacji jako całości, np. niezbędny sprzęt i warunki pogodowe
Operacje		<u>UWAGA: Ta funkcja jedynie w wersji zaawansowanej</u>

Operacja jest wykorzystywana w BowTieXP do opisanie określonej operacji, która może mieć miejsce w Twojej organizacji i powinna być obecna na matrycy Soob.

3.11.4. Pokaż odniesienia użytkownika / linki zwrotne

Kiedy do działania odnosimy się, powiedzmy, na barierze to mamy wirtualną strzałkę wskazującą od bariery do lokalizacji w widoku drzewa, w której działanie jest zdefiniowane, co widać na poniższej figurze. Pokazuje ona część diagramu BowTie. Poniżej każdej z barier wypisano działania do niej przypięte.

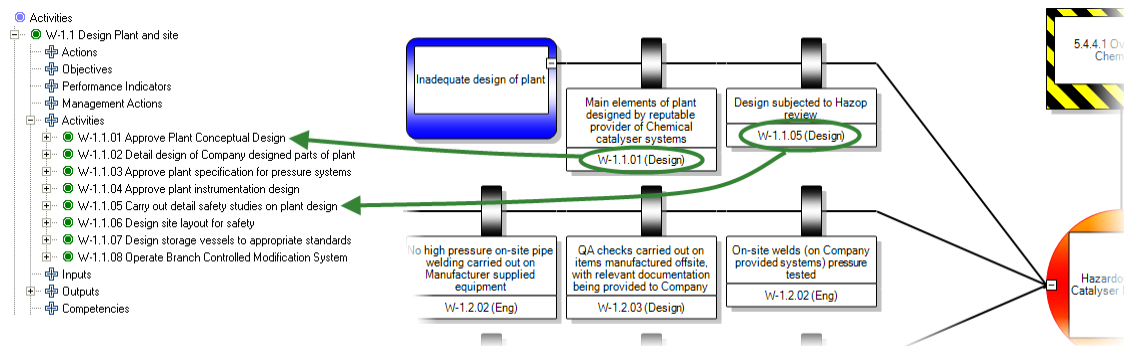

Figura 31 – Widok drzewa i diagramu, wyjaśnienie linków

Strzałkę tę nazywa się linkiem. Możemy również podążać za tą strzałką w *przeciwnym* kierunku, od działania do *wszystkich* barier, w których zostało ono wykorzystane. Te strzałki z kolei nazywamy inkami zwrotnymi.

Podobną koncepcję stosuje się wobec wartości tabel odnośników.

Dla każdego skorelowanego podmiotu i każdej wartości tabeli odnośników, możemy dowiedzieć się gdzie są one stosowane pokazując sobie ich linki zwrotne / odniesienia użytkownika.

Robi się to klikając prawy przycisk myszy na elemencie, do którego odniesienia chcesz zobaczyć i wybierając opcję w menu kontekstowym zwaną "Pokaż odniesienia użytkownika" (Show usage references). W widoku listy pokażą się wszystkie miejsca, w których dany element jest używany.

3.12. Działania

Działania są zaprojektowane dla zadań, które się nie powtarzają. Można z nich skorzystać na dwa sposoby, jako z elementów TODO (do zrobienia) przy tworzeniu BowTie, lub jako z planu poprawy na istniejącym diagramie BowTie.

3.12.1. Działania jako lista "do zrobienia"

Powiedzmy, że masz w swoim diagramie BowTie barierę, ale nie jesteś pewny, kto jest za nią odpowiedzialny. Stworzenie działania pozwoli Ci śledzić wszystkie elementy w diagramie BowTie wymagające dalszego badania.

3.12.2. Działania jako poprawki

Mógłbyś też wykorzystać działania jako bardziej formalny plan doskonalenia. Po skończeniu diagramu BowTie i zaobserwowaniu jak Twoja organizacja obecnie zarządza ryzykiem, często spotyka się scenariusze, które można poprawić dodając nowe bariery, lub poprawiając te istniejące. Możesz wykorzystać działania do podkreślenia tych obszarów.

Niektóre przykłady działań jako poprawek: naprawa błędu w procedurze, dodanie nowego czujnika dymu lub zmiana strony odpowiedzialnej za barierę. Są one przeprowadzane raz w celu poprawy bezpieczeństwa, ale nie muszą być regularnie powtarzane.

Działania mające tworzyć nową barierę są często wyświetlane na powiązanym Zagrożeniu lub Konsekwencji, podczas gdy poprawki są wprowadzone na samej barierze.

3.12.3. Różnica pomiędzy działaniami i zadaniami

BowTieXP pozwala Ci również na dodanie zadań, co często wprowadza niepewność co do różnicy pomiędzy działaniami i zadaniami. Zadania są wykorzystywane do opisu regularnych, powtarzających się zadań, jak np. Konserwacja i szkolenie. Są częścią Twojego systemu zarządzania bezpieczeństwem.

Działania znow, są jednorazowymi poprawkami w systemie zarządzania bezpieczeństwem lub barierze. Na przykład, zadaniem mogłaby być konserwacja dla silnika, a działaniem dla tego zadania mogłoby być stworzenie nowej listy sprawdzającej, aby sprawić, by konserwacja była mniej podatna na błędy.

3.12.4. Dodawanie działania

Dodawanie działania odbywa się poprzez wybór elementu w diagramie BowTie i albo kliknięcie na ikonę akcji na pasku narzędzi, albo

Figura 32 – Przycisk “akcja” na pasku narzędzi

Kliknięcie prawym przyciskiem myszy na element → Dodaj → Działanie

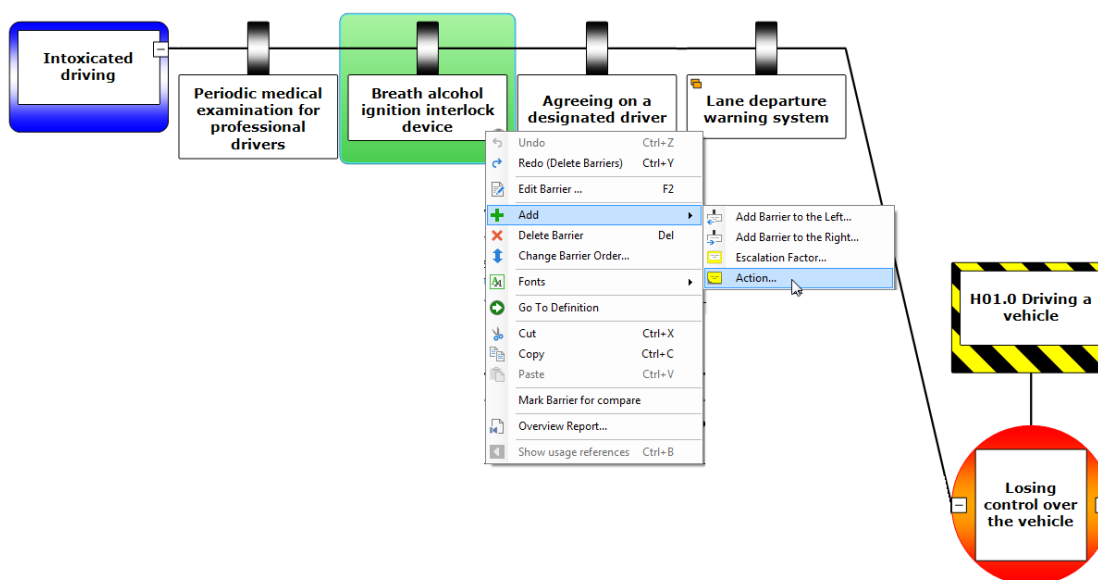

Figura 33 – Dodawanie działania za pomocą kliknięcia prawym przyciskiem myszy

3.12.4.1. Właściwości działań

Pola w działaniu:

- **Kod:** kod działania wyświetlany jest na diagramie.
- **Nazwa:** opisuje, czego dotyczy działanie.
- **Opis:** szczegółowy opis działania.
- **Zewnętrzne odniesienie:** pole to można wykorzystać do wypełnienia odniesieniem do zewnętrznego systemu śledzenia działań.
- **Strona działania:** nazwa stanowiska odpowiedzialnego za ukończenie tego działania. Nazwy stanowisk są zdefiniowane w tabelach odnośników
- **Cel:** podaje datę do której działanie ma być ukończone.
- **Priorytet:** nadaje działaniu priorytet. Lista priorytetów jest zdefiniowana w tabelach odnośników
- **Ukończone:** ta kratka zaznaczana jest, kiedy działanie zostanie ukończone.

- **Wycofanie zatwierdzone przez:** nazwa stanowiska zatwierdzającego ukończenie działania.
- **Data wycofania:** Data wycofania działania.
- **Komentarz dot. wycofania:** opcjonalne pole, w którym można wpisać uwagi przy wycofywaniu działania.

Figura 34 – Okno dodaj działanie

3.12.5. Wizualizacja działań

Działania są przedstawione na diagramie BowTIE jako kształt karteczek post-it. Wyświetlony jest także kod.

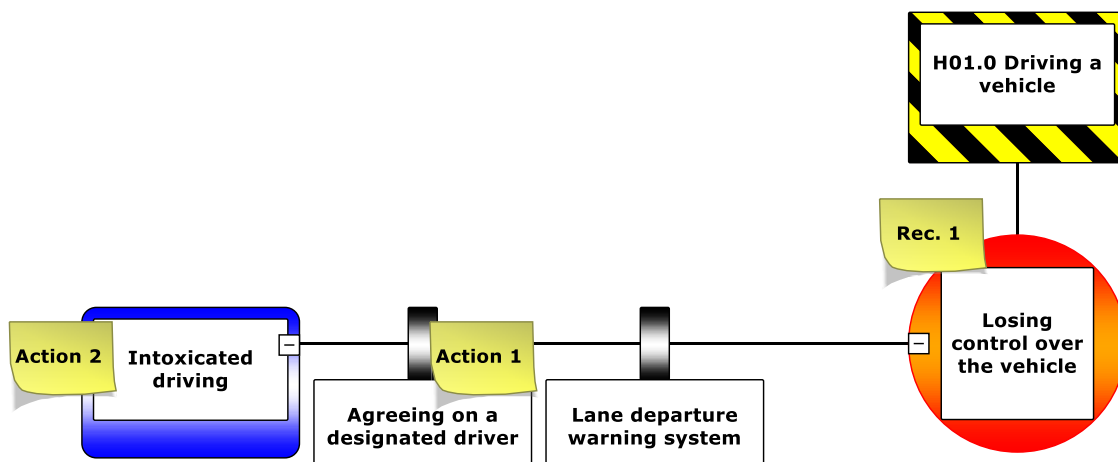

Figura 35 – Przedstawienie działań

Idź do Diagram → Opcje wyświetlania pod Kształty Działań, wybierz albo Żadne aby ukryć wszystkie działania, Zaległe, aby pokazać wszystkie nieukończone działania wraz z przeterminowaniem celu, Nieukończone, aby wyświetlić tylko nieukończone działania, lub Wszystkie żeby wyświetlić zarówno ukończone jak i nieukończone działania.

W zakładce Kolory możesz wybrać również Kolory Działań. Kolory mogą być nadane według priorytetu, lub statusu ukończenia.

3.12.6. Raporty działań

Idź do Narzędzia → Raporty i rozszerz sekcję działania tak, by widzieć następujące raporty działań:

- **Działania wg stron działania:** raport zawierający wszystkie działania sortowane według Strony działania
- **Działania wg Priorytetu i Stron działania:** raport wszystkich działań sortowany według Priorytetu
- **Działania określonej strony działania:** raport zawierający wszystkie działania dla określonego stanowiska
- **Wszystkie działania:** lista wszystkich działań w kolejności alfabetycznej w oparciu o kod

4

Wsparcie

4.1. Helpdesk BowTieXP

Dla użytkowników, którzy zakupili BowTieXP ze wsparciem i konserwacją, dostępny jest helpdesk. Helpdesk ten pomaga osobom, które mają pytania techniczne i użytkowe w zakresie BowTieXP, jego instalacji i wykorzystania w jak najwyższym stopniu.

Możesz skontaktować się z helpdeskiem BowTieXP poprzez e-mail support@cgerisk.com lub przez telefon on+31 (0) 88 1001 350.

Sprawdź stronę www.cgerisk.com w celu pobrania broszury Wsparcia i konserwacji BowTieXP. Wyjaśnia ona co zyskują klienci zakupując usługę wsparcia i konserwacji.